

PROROCTVÍ JÁKOBA (GN 49,1–33)

¹I povolal Jákob své syny a řekl: "Sejděte se, oznámím vám, co v budoucnu vás potká. ²Shromážděte se a slyšte, synové Jákobovi, slyšte Izraele, svého otce. ³Rúbene, tys můj prvorozený, síla má a prvotina mého mužství; povzneseností a mocí překypuješ. ⁴Přetekls jak vody; nebudeš však první, protože jsi vstoupil na otcovo lože. Tehdy znesvětils je. Na mé lůžko vstoupil! ⁵Šimeón a Lévi, bratři, jejich zbraně - nástroj násilí. ⁶V jejich kruh ať nevstupuje moje duše, s jejich spolkem zajedno ať není moje sláva, neboť v hněvu povraždili muže, ve svém rozvášnění ochromili býky. ⁷Buď proklet jejich hněv, že byl tak prudký, jejich prchlivost, že byla tak krutá. Rozdělím je v Jákobovi, rozptýlím je v Izraeli. ⁸Tobě, Judo, tobě vzdají čest tví bratři. Na šiji nepřátel dopadne tvá ruka; synové tvého otce se ti budou klanět. ⁹Mládě lví je Juda. S úlovkem, můj synu, vystoupil jsi vzhůru. Stočil se a odpočíval jako lev, jak lvíce. Kdo ho donutí, aby povstal? ¹⁰Juda nikdy nebude zbaven žezla ani palcátu, jenž u nohou mu leží, dokud nepřijde ten, který z něho vzejde; toho budou poslouchat lidská pokolení. ¹¹Své oslátko si přiváže k vinné révě, mládě své oslice k révovi. Oděv svůj vypere ve víně, háv knížecí v krvi hroznů. ¹²Oči bude mít tmavší než víno, zuby bělejší než mléko. ¹³Zabulón se rozloží až k břehům moře, tam, kde lodě kotví, dosáhne až k Sidónu svým bokem. ¹⁴Isachar, to kostnatý je osel. Mezi dvěma ohradami odpočívá. ¹⁵Uviděl, jak dobré odpočinutí mít bude a že rozkošná je země; sehnul hřbet a břemena nosil, podrobil se otrockým pracím. ¹⁶Dan, ten povede pře svého lidu jako jeden z kmenů Izraele. ¹⁷Hadem na cestě buď Dan, buď na stezce růžkatou zmijí, jež do paty uštkne koně, že se jeho jezdec skácí nazpět. - ¹⁸Ve tvou spásu naději jsem složil, Hospodine! ¹⁹Na Gáda se vrhne horda, on však hordě té do týla vpadne. ²⁰Ašerův chléb bude tučnost sama, lahůdky i králům bude skýtat. ²¹Neftalí, laň vypuštěná, promlouvá úchvatnými slovy. ²²Josef, toť mladý plodonosný štěp, plodonosný štěp nad pramenem, přes zed' pnou se jeho ratolesti. ²³Hořkostí ho naplnili, ohrožovali ho, střelci úklady mu nastavili. ²⁴Jeho luk si zachová svou pružnost, jeho paže svoji svěžest. Z rukou Přesilného Jákobova vzejde pastýř, kámen Izraele, ²⁵z rukou Boha tvého otce. Kéž pomáhá tobě, kéž ti Všemohoucí žehná shora hojným požehnáním nebes, hojným požehnáním tůně propastné, jež odpočívá dole, hojným požehnáním prsů, požehnáním lůna. ²⁶Požehnání tvého otce překonají požehnání horstev věčných, pahorků dávnověkých dary vytoužené. Ať přijdou na hlavu Josefovu, na temeno zasvěcence mezi bratry. ²⁷Benjamín svůj úlovek rve jako vlk, co od vlekl, požírá hned ráno, večer dělí kořist." ²⁸To jsou všechny izraelské kmeny, celkem dvanáct, a toto k nim mluvil jejich otec, když jim žehnal. Každému požehnal zvláštním požehnáním. ²⁹Také jim přikázal: "Až budu připojen ke svému lidu, pochovejte mě k mým otcům do jeskyně, která je na poli Chetejce Efróna, ³⁰do jeskyně na poli v Makpele, naproti Mamre v kenaanské zemi; to pole koupil Abraham od Chetejce Efróna, aby měl vlastní hrob. ³¹Tam pochovali Abrahama a jeho ženu Sáru, tam pochovali Izáka a jeho ženu Rebeku, a tam jsem pochoval Leu. ³²To pole bylo i s jeskyní získáno od Chetejců." ³³Když Jákob dokončil příkazy svým synům, uložil se opět na lože a zesnul. Tak byl připojen k svému lidu.

TEXT KÁZÁNÍ

Pokoj vám a milost, milovaní svatí. Dneska máme před sebou předposlední kapitolu knihy Genesis. Jedná o Jákobovo proroctví, které se týká potomků Jákobových synů. Pojdme nyní tento text přečíst a potom se podíváme na to, co se z něj můžeme naučit my.

I. ÚVOD (v. 1-2)

Před námi jsou poslední Jákobova slova. Jsou to slova, která si nechával Jákob až na samotný konec svého života. Jsou to slova, která jsou pronesená na smrtelné posteli – s posledním požehnáním Jákob na konci kapitoly vydechl naposled.

A. Širší souvislosti textu

Často se o ní mluví jako o Jákobově požehnání – je to ovšem trochu zvláštní požehnání a zřetelně to můžeme vidět na některých místech tohoto textu, která s sebou přinášejí spíše zlořečení než požehnání. Přesto ve 28 verši čteme, že Jákob všem svým synům požehnal a tak můžeme tomuto textu rozumět i jako požehnání. Možná nám toto požehnání místy připomene požehnání Jákobova otce Izáka, které měl pro svého syna Ezaua.

Než se pustíme do samotného textu, tak si musíme říci, že v hebrejštině se jedná o báseň – je to zvláštní druh básně, je to prorocká báseň. V tomto smyslu bychom ji mohli přirovnat například k Žalmům. Chci, abychom si tuto věc uvědomili, protože to má závažné důsledky. Protože to je báseň, tak nemůžeme jednotlivým detailům v tomto textu rozumět doslovně.

B. Pro třísky nevidět les

Především však je tento text proroctvím, takže ho musíme vykládat jako proroctví. Ale i tady je nejedno úskalí. Tím největším úskalím – a to je věc, která se týká prorockých textů obecně – pro nás asi může být, že se natolik zadíváme na jednotlivé detaily našeho textu, že nám unikne jeho vlastní poselství. Jsou křesťané, kteří se zabývají nepatrnými detaily „budoucích věcí“, které jsou obsažené v jednotlivých proroctvích. Proroctví je důležitou součástí Písma a je třeba, abychom je pečlivě

studovali. Přesto se soustředění na detaily může stát někdy důležitější než mnohem závažnější věci, jako je např. zbožný život. Pak mohou takoví křesťané cedit komára eschatologie, zatímco velbloud projde bez povšimnutí. Tady je před námi proroctví, které se týká potomků Jákobových synů. Jeden starý komentář říká, že jde o předpověď toho, jak se budou rozvíjet a kam budou směřovat jednotlivé charaktery Jákobových synů v jejich potomcích. Pojdme nyní k vlastnímu textu.

C. Jákob umírá

Myslím, že to byla šťastná chvíle. Jákob je sice na smrtelné posteli, ale je obklopen všemi dvanácti syny. Byly chvíle, kdy naříkal – Nemám Josefa ani Šimeóna, a Benjamína mi chcete vzít (Gn 42,36). Nyní volá všechny své syny, aby se shromáždili. Mají se oddělit od světa a být spolu, být pohromadě, blízko sebe. Jsou shromážděni kolem otceva smrtelného lože a čekají na jeho poslední slova.

Poslední slova člověka jsou vždy nějak zvláštní a mají na lidi daleko větší dopad než jiná slova. Často si v této souvislosti připomínáme poslední slova Ježíše Krista, která řekl svým učedníkům:

- *Jděte ke všem národům a získávejte mi učedníky, křtěte ve jméno Otce i Syna i Ducha svatého a učte je, aby zachovávali všechno, co jsem vám přikázal. A hle, já jsem s vámi po všechny dny až do skonání tohoto věku. (Mt 28,19–20)*

Nyní stojí Jákobovi synové kolem svého otce a čekají na jeho poslední slova. Zavolal je proto, aby jim oznámil, co je v budoucnu potká (v. 1). Jákob byl muž vedený Duchem svatým. Nemohl svým synům říci tato slova, kdy se mu zachtělo, ale čekal na ten správný čas. A ten přišel nyní. Není to čas Jákobovy síly, není na vrcholu své moci, ale je na vrcholu své slabosti, je na samotném konci svého života.

Jeho dvanáct synů nyní čeká na slova, která se týkají jejich budoucnosti. Těchto dvanáct mužů se proslavilo už ve dnech svého otce. Ale co teprve v budoucnosti. Jejich sláva vyrostе mnohonásobně. Když se podíváme do poslední knihy Bible, kde najdeme také záznam budoucích věcí, tak uvidíme, že dvanáct bran Nového Jeruzaléma bude pojmenováno podle Jákobových synů, podle dvanácti pokolení Izraele (Zj 21,12).

II. PROROCTVÍ (v. 3-27)

Podívejme se nyní na jednotlivé předpovědi. U některých z nich se trochu zastavíme, ale většinu z nich projdeme rychle. Chtěl bych zdůraznit – a už jsem to udělal v názvech těch jednotlivých bodů, aplikace, které vyplývají z toho, co Jákob předpověděl svým synům. Mnohé z toho, co je zde napsáno je dost těžké na přeložení a mnohdy ten význam není úplně jednoznačný. Je to ztížené také o to, že se jedná o poezii. Jákob začíná u svého prvorozeného:

A. Rúben – nebezpečí nestability (v. 3-4)

Rúben byl nejstarším z Jákobových synů. Jako prvorozený měl být ozdobou Jákobova rodu. Přesně tím Jákob začíná:

- *Gn 49:3 ...síla má a prvotina mého mužství; povzneseností a mocí překypuješ.*

Síla, moc, zdatnost, vznešenost, důstojnost, výtečnost. To jsou slova, která Jákob používá k popisu svého nejstaršího syna. Ukazuje mu jeho vyvýšenost a postavení, které měl jako prvorozený, aby ho vzápětí tohoto prvorozenectví zbavil. Rúben se dopustil cizoložství s ženou svého otce a tak uvedl pohanu na celou svou rodinu.

Ukazovali jsme si, že se nejednalo o obyčejnou sexuální žádostivost, ale že se jednalo o touhu po moci, který byla vyjádřena smilstvem. Rúben pokořil a pohaněl svého otce. Nyní mu Jákob tento hřích připomíná a ukazuje mu jeho důsledky. Viděli jsme, že Rúben přišel o prvorozenectví již dříve, ale nyní je jeho hřích znovu a veřejně připomenut. Byla to veřejná věc, a proto bylo nutné ji také veřejně odsoudit. Jeho bratři měli vidět hrůzu tohoto hříchu i jeho důsledky. Ani čtyřicet let nemohlo tento hřích smazat. A důsledky ponесou všechna pokolení Rúbena.

Víte, v Jákobových slovech je ohromná milost. Nezříká se Rúbena, ani ho neodsuzuje k smrti, což by bylo vzhledem k povaze spáchaného hříchu oprávněné. Jákob Rúbena přijímá, ale bere mu všechny jeho výsady. Bude existovat jako kmen, ale nebude první. Už nebude mít žádnou důstojnost ani vážnost mezi svými bratry. My už jsme to viděli na jeho životě a znovu se to ukáže v budoucnosti. Rúbenovci zůstanou za Jordánem, oddělení od ostatních kmenů Izraele. Z Rúbena – pokud je nám známo – nepovstal žádný veliký muž, prorok, soudce, vojevůdce. Pouze Dátan a

Abíram, kteří se vzbouřili proti Mojžíšovi a chtěli si společně s Kórachovci uzurpovat moc mezi Izraelci. Tehdy se otevřela zem a pohltila je.

To je Rúben. Přetekl jako vody. Nestabilní jako voda, která se vylévá z břehů. Tak je to vždycky, když člověk není pevně zakotven. Nepevný charakter jsou dveře otevřené hříchu. Rúbenův hřích zanechal viditelnou jizvu. Je to pro nás varování před hříchem – když nebudeme konat zlo, tak

B. Šimeon a Levi – ostuda prchlivosti (v. 5-7)

Šimeon s Lévim následovali po Rúbenovi. Ani oni neobdrželi požehnání, a dokonce jsou Jákobova slova ještě tvrdší, než na adresu Rúbena. Jákobův popis těchto jeho dvou synů je velice smutný:

- *Genesis 49:7 Buď proklet jejich hněv, že byl tak prudký, jejich prchlivost, že byla tak krutá. Rozdělím je v Jákobovi, rozptýlím je v Izraeli.*

Tvrdí, krutí, prchlivý, násilní, plní hněvu a zloby. Jejich otec nikdy nezapomněl na to, co spáchali v Šekemu. Vyvraždili všechny muže, ochromili dobytek. Jejich zloba se vylila jak proti lidem, tak proti zvířatům. Obrátila se dokonce i proti jejich otci. Když je napomínal, tak se na něj utrhli a velmi tvrdě mu odpověděli. Je dost možné, že Jákob byl v té chvíli v ohrožení života.

Jákob byl zhnusen jejich činem a dává najevo to, že se distancuje od jejich jednání. Má duše ať nevstoupí do společenství s nimi. Poslechněte si, co říká o podobných věcech nejmoudřejší člověk na světě:

- *Př 1:10-16 Můj synu, kdyby tě lákali hříšníci, nepřivoluj! Kdyby tě přemlouvali: "Pojď s námi, vražedné úklady nastavíme, počínáme si na nevinného bez důvodu, pohltneme je, jako podsvětí pohlcuje živé, bezúhonní budou jako ti, kdo sestupují do jámy, přijdeme si na rozličný drahocenný majetek a domy kořistí si naplníme, spoj svůj úděl s námi, budeme mít všichni jeden měšec" – můj synu, nechod s nimi jejich cestou, zdržuj svou nohu od jejich stezky, neboť jejich nohy běží za zlem, pospíchají prolévat krev.*

Hněv a prchlivost přinášejí vždycky zlé věci. Měli bychom se vyvarovat společenství s lidmi, kteří si libují v násilí. Starý svět byl smeten potopou kvůli množství násilností a kvůli sexuálním hříchům. Rúben, Šimeon, Lévi – to byly jejich hříchy.

Šimeon i Lévi byli rozptýleni v Izraeli. Ale zatímco Lévi se nakonec i ve svém rozptýlení stal požehnáním, protože lévijci byli kněžími a vedli lidi k Bohu, tak Šimeon se nakonec úplně rozpustil v Judovi. Dokonce v Dt 33, kde je zaznamenané Mojžíšovo požehnání jednotlivým kmenům, není požehnání pro Šimeona – přestože v té době byl velkým a silným kmenem.

Hněv je příčinou mnoha hříchů. Hněv je také něčím, čemu se nedokážeme vyhnout a Bůh o tom ví – proto nás také vybízí, abychom se, když se hněváme, nedopouštěli hříchu (Ef 4,26).

C. Juda – požehnání svrchovanosti (v. 8-12)

Juda je předposlední u koho se musíme zastavit na trochu delší dobu. Ačkoliv se Juda dopustil ohavných věcí podobně jako jeho starší bratři, tak neslyší od svého otce žádné pokárání, ale jenom požehnání:

- *Genesis 49:8 Tobě, Judu, tobě vzdají čest tví bratři.*

Juda bude vyvýšen nad ostatní bratry. Josef byl prvním v Egyptě.

Ale bude to Juda, kdo bude mít prvenství nadále. Všimněte si v devátém verši popisu Judy – mládě lví, lvice, lev. To je Juda. Jsou tu o něm napsané veliké a slavné věci. Nejenom lev, který rve kořist, ale také lev, který spokojeně odpočívá. Vládce, který přináší pokoj, který dobře užívá svou moc a úspěch bez toho, že by byl trápením pro druhé. Tohle znamená být opravdu velký. Juda bude královský kmen. Tady je zaslíbení krále a mesiáše.

- *Gn 49:10 Juda nikdy nebude zbaven žezla ani palcátu, jenž u nohou mu leží, dokud nepřijde ten, který z něho vzejde; toho budou poslouchat lidská pokolení.*

Umírající Jákob vidí Kristův den a ten je pro něj útěchou a oporou na jeho smrtelném loži. Zároveň je požehnáním a zaslíbením nejenom pro Judu a všechna pokolení Izraele, ale pro celý svět, pamatujete?

- *Gn 28:14 V tobě a v tvém potomstvu dojdou požehnání všechny čeledi země.*

Mnoho z toho, co říká Jákob Judovi, můžeme vztáhnout na Pána Ježíše Krista. Na Něm se naplňují tato slova:

On vládne nad dětmi svého Otce. Jeho ruka dopadá na šíji Jeho nepřátel. Jeho bratři mu vzdávají čest – jak jeho rodní bratři, tak jeho adoptivní – vždyť byl učiněn prvorozeným mezi mnoha bratry. On je Lev z Judy. On vystoupil vzhůru. Nikdo Ho nedonutí, aby povstal – On je svrchovaný vládce. Je mu dána veškerá moc na nebi i na zemi (Mt 28,18). Jemu patří žezlo vlády – On je zákonodárce, vládce, soudce a Pán. K Němu se shromáždí všechny národy světa. Před Ním se skloní každé koleno na nebi i na zemi, budou ho poslouchat lidská pokolení. Čteme také o oslátku, na kterém Pán vjel do Jeruzaléma na začátku týdne, kdy byl ukřižován. Jeho krví jsme očištěni – ti, kdo věří v Krista, vyprali svá roucha v krvi Beránkově a v kalichu si připomínáme Jeho smlouvu s námi. To je Juda. To je zaslíbení Mesiáše z úst Jáкова dva tisíce let před jeho příchodem. V Něm je hojnost a bohatství, sytí, povzbuzuje a občerstvuje naší duši, dává a udržuje duchovní život. V Něm máme mléko duchovního pokrmu i víno radosti a veselí.

- *Iz 55:1 Vzhůru! Všichni, kdo žízníte, pojdte k vodám, i ten, kdo peníze nemá. Pojdte, kupujte a jezte, pojdte a kupujte bez peněz a bez placení víno a mléko!*

D. Zabalón – uchopení příležitosti (v. 13)

Jako pátý je uveden desátý Jákovův syn, šestý syn Leji, Zabalón. Zabalón je popsán jako ten, kdo se rozloží až k moři. Území Zabalóna nakonec nesahalo až k břehům Středozemního moře, ale mohlo. Ale bylo na březích Galilejského moře, kde žil náš Pán. Tam kotvily lodě, tam Pán vstupoval na lodě, aby odtud kázal, tam povolával ty, kdo se vydávali na lodích na moře – prosté rybáře, aby byli jeho učedníky.

Izraelci nikdy nebyli velkými mořeplavci jako například Féničané nebo Pelištejci ze Sidónu. Ale rozložili se až k moři a možná měli příležitost, kterou nevyužili. Příležitosti přicházejí a zase mizí – Boží slovo nás povzbuzuje k tomu, abychom byli odvážní a chopili se jich, využili je a oslavili Boha, který nám je dává a vede nás do nich.

E. Isachar – slabost pohodlnosti (v. 14-15)

Za mzdu najatý – devátý syn Jáкова a pátý syn Leji. Starší bratr Zabalóna. Kostnaný nebo také silný osel. Je popsán jako ten, kdo má rád pohodlí, kdo si rád užívá. Uviděl, jak rozkošná je země. Toto pohodlí ho dovedlo mezi ohrady. Je ochoten

vyměnit svou svobodu za pohodlí. Raději sehne hřbet a bude nosit břemena, jen aby mohl mít svůj klid a pokoj.

Dnes je mnoho lidí jako Isachar. Chtějí mít svůj klid. Za chléb a hry vymění pravdu a svobodu. Tvrdá práce, která je tady popisovaná, zemědělská práce, práce na poli, manuální práce – to není nic špatného. Ale špatný je postoj lidí, kteří říkají, že takto jim to stačí. Tvrdě pracují a tak chtějí po práci odpočívat. Nebudou se zabývat dalšími věcmi. Mají svou práci a užitek z ní, tak co by chtěli víc. Je jednoduché spokojit se s takovými dobrými věcmi a nedbat na to, co je správné a pravdivé. Máme žít tichým a klidným životem a žít se prací svých rukou. To je správné. Ale vedle toho nás Boží slovo volá také k tomu, abychom usilovali o právo a spravedlnost, abychom nežili lhostejně ve společnosti, do které nás Pán postavil.

- *Vy jste světlo světa. Nemůže zůstat skryto město ležící na hoře. A když rozsvítí lampu, nestaví ji pod nádobu, ale na svícen; a svítí všem v domě. Tak ať svítí světlo vaše před lidmi, aby viděli vaše dobré skutky a vzdali slávu vašemu Otci v nebesích. (Mt 5,14–16)*

F. Dan – nebezpečná vychytralost (v. 16-18)

Dan je vyvýšen mezi bratry podobně jako Juda. Povede pře svého lidu. Je popsán jako had, jako zmijs, která uštkne koně, až se jezdec skácí. To je zvláštní přirovnání. Boží slovo nás vede k tomu, abychom byli „obezřetní jako hadi“ (Mt 10,16).

Dan bude svým uměním, politikou, překvapením získávat moc nad svými nepřáteli a bude radit ostatním. Bude lstivý jako had. Přesto je a bude jedním z kmenů Izraele. Jedním ze soudců v Izraeli z kmene Dan byl Samson, muž, který vynikal svou silou. Přesto obvykle neporážel Pelištejce v otevřeném boji, ale jednal lstivě jako had a tak jim způsoboval velké škody. V souvislosti s Danem také Jákob připomíná spasení.

- *Genesis 49:18 Ve tvou spásu naději jsem složil, Hospodine!*

Trochu to vypadá jako povzdech starého muže, kterému dochází dech a tak volá k Bohu o pomoc. Mimochodem je to jediná přímá zmínka Boha v této kapitole. Je zde také jediná přímá zmínka v celé knize Genesis o spasení. O spasení se mluví v knize Genesis hodně, ale toto je jediné místo, kde je použité slovo spása. Umírající patriarcha, jehož víra byla v posledních letech obnovena a velmi se upevnila, chválí

svého vykupitele. Přiblížil se okamžik, kdy se jeho naděje stane skutečností a tak si připomíná Hospodina.

G. Gád – sláva vítězství (v. 19)

Gád bude bojovným kmenem. Bude čelit mnoha útokům – je to jeden z kmenů, které zůstaly za Jordánem, který byl přirozenou hranicí proti útočníkům. Gádovci byli bojovníci:

- *Z Gádovců přešli k Davidovi do skalní skrýše na poušť udatní bohatýři, schopní bojovníci vyzbrojení štítem a oštěpem, s tváří lvů a hbitostí gazel na horách. (1Pa 12,9)*

Gádovci čelili neustálým útokům Amonců a Moábců. Jejich nepřátelé je budou svírat, ale oni jim vpadnou do zad. Skutečně byli za vlády krále Davida Moábcí a Amónci pokořeni a úplně porobeni.

Komentátor Matthew Henry přirovnává Gáda k duši křesťana, která je často utlačovaná a soužená hříchem. Svírají ji zástupy zkaženosti, ale boj je Hospodinův a Boží milost z tohoto souboje nakonec vždycky vychází jako vítěz. A víc než vítěz:

- *Ř 8:37 Ale v tom ve všem slavně vítězíme mocí toho, který si nás zamiloval.*

H. Ašer – výsada spokojenosti (v. 20)

Ašer slyší požehnání hojnosti a spokojenosti. Ašer znamená Blahoslav, tedy požehnaný, blahoslavený. A skutečně jím je. Požehnání je známkou křesťanského života:

- *Žalm 32:1 Blaze tomu, z něhož je nevěrnost sňata, jehož hřích je přikryt.*

Ašer byl požehnan množstvím chleba a hojností lahůdek. Bůh nám dává i takové věci. Nezaopatřuje nás jenom každodenním chlebem, ale dává nám také lahůdky a tučné věci, což znamená to nejlepší, co je možné dostat.

Ale stejně jako tehdy i dnes je to tak, že lahůdky nejsou na každý den. Je to něco výjimečného. Jeden kmen z dvanácti byl takto požehnan, ne dvanáct. Jsou zde vzácné, luxusní věci, ale nejsou to věci na každý den. Jsou výjimečné, a proto jsou vzácné. Pokud zevšední, tak svět bude horší – a to je něco, co můžeme vidět na celé západní společnosti. Luxus se stal normou, ale život se nestal lepším – spíš naopak. Musíme být vděční za hojnost a blahobyt, které máme. Ale zároveň, moji milí, musíme činit pokání a volat k Bohu o slitování, protože tento blahobyt je jasnou známkou přicházejícího Božího soudu.

I. Neftalí – potřeba aktivity (v. 21)

Vypuštěná laň je Neftalí. Je těžké přesně porozumět tomu, co zde měl Jákob na mysli, ale zdá se, že mluví o aktivitě, živosti, vitalitě, elánu, svěžesti. Aktivní život je spokojený život, zatímco život, kterým se člověk snaží jen tak proplout, je velmi nebezpečný. Boží slovo připomíná křesťanům, že mají být aktivní, mají vykupovat čas, nepromrhat a nepromarnit svůj život neplodnými a zbytečnými aktivitami. Jaké aktivity jsou vítané?

- *Daniel 12:3 Prozíraví budou zářit jako záře oblohy, a ti, kteří mnohým dopomáhají k spravedlnosti, jako hvězdy, navěky a navždy.*

Promlouvá úchvatnými slovy – jak vítané jsou kroky těch, kdo přinášejí dobrou zprávu. Šíření evangelia je tou nejlepší cestou, jak můžeme druhým dopomáhat ke spravedlnosti.

Na samotném konci jsou Jákobovi milovaní synové, synové Ráchel.

J. Josef – radost prosperity (v. 22-26)

Následující verše jsou věnované milovanému Josefovi. Na Josefovu hlavu se snáší největší požehnání. V porovnání s bratry – a zvláště s některými – je skutečně hojnost požehnání. Přestože naplnili Josefa hořkostí, kterou zakoušel, když byl prodán jako otrok do Egypta, tak tak rozkvetl jako réva a jeho ratolesti už přelézají zeď. Je to požehnání hojnosti, plodnost, svěžesti, prosperity:

- *Požehnání tvého otce překonají požehnání horstev věčných, pahorků dávnověkých dary vytoužené. Ať přijdou na hlavu Josefovu, na temeno zasvěcence mezi bratry. (Gn 49,26)*

Josefovo požehnání je především materiální. Měl převyšovat své bratry, ale kvůli pýše Efrajima a kvůli jeho odpadnutí (Oz 4,17 *Spolčencem modlářských stvůr se stal Efrajim.*) nedošlo k plnému naplnění tohoto požehnání. Nikdy to nebylo takové, jaké by to mohlo být.

K. Benjamín – hodnota schopnosti (v. 27)

Benjamín je popsán jako vlk. Agresivní, bojovný, co uchvátí, to už nepustí. Benjamín byl jeden z nejmenších kmenů, přesto byl jeden z nejbojovnějších. Jednoruký soudce Ehúd, který zabil tlustého krále Eglóna, byl Benjamíнец. První izraelský král byl Benjamíнец. A našli bychom další, kteří byli odvážní, bojovní a

mocní. Z Nového zákona známe apoštola Pavla, který byl také Benjamínek a který svým kázáním naplnil rozsáhlou oblast mezi Jeruzalémem a Římem evangeliem.

III. SMYSL A CÍL PROROCTVÍ (v. 28-33)

Se jmény svých milovaných synů na rtech Jákob umírá a před námi je otázka, jaký smysl mělo toto proroctví. Jak mu máme rozumět? Podívejme se rychle na tři věci:

A. Proroctví upíná náš pohled do budoucnosti

Máme stále tendenci žít s očima upřenýma na přítomný okamžik. To není úplně špatně. Potřebujeme stát pevně nohama na zemi. Ale musíme také vědět, že náš život není jenom o dnešku. Proto potřebujeme proroctví. Ukazují do budoucnosti. Toto proroctví ukazovalo budoucnost Jákobovým synům v Egyptě a po nich jejich potomkům, kteří z Egypta pod vedením Mojžíše odcházeli. Naše naděje je v budoucnosti u Boha.

- *Dědictví nehynoucí, neposkvrněné a nevodnoucí je připraveno pro vás v nebesích a Boží moc vás skrze víru střeží ke spasení, které bude odhaleno v posledním čase. (1Pt 1,4–5)*

B. Proroctví nám ukazuje, jak máme žít nyní ve světle budoucích věcí

Zaslíbení dané Abrahamovi, Izákovi a Jákobovi vedlo jejich syny k tomu, aby žili svatě a očekávali na Hospodina. Nevedlo je k pasivitě nebo k tomu, že by se zabydleli v Egyptě nebo splynuli s pohany. Podobně nám připomíná:

- *Den Páně přijde, jako přichází zloděj. Tehdy nebesa s rachotem zaniknou, vesmír se žárem roztaví a země se všemi lidskými činy bude postavena před soud. Když tedy se toto vše rozplyne, jak svatě a zbožně musíte žít vy, kteří dychtivě očekáváte příchod Božího dne! V něm se nebesa roztaví v ohni a živly se rozpustí žárem. Podle jeho slibu čekáme nové nebe a novou zemi, ve kterých přebývá spravedlnost. (2Pt 3,10–13)*

Proroctví nám má ukázat, jak máme žít. Mnozí křesťané se zabývají proroctvími, ale hledají v nich spíš nějaké zajímavosti, kuriozity, soustředí se na neplodné detaily, ale uniká jim, jak mají žít ve světle těchto proroctví. Víme, že se Pán vrátí. Slíbil to a my si můžeme být jistí, že svůj slib splní. Ale nikdo nemůže detailně říci, kdy a jak

přesně se to stane. A konec konců – to není ani podstatné. To podstatné je, abychom v onen den nebyli zahanbeni.

C. Některá proroctví jsou varováním před tím, co by se mohlo stát

Mnohá proroctví se do detailu vyplnila nebo vyplní. Ale jiná proroctví byla dána proto, aby nás varovala před tím, co se stane, pokud neposlechneme Boha a nebudeme činit pokání. Typickým příkladem je Jonášovo proroctví pro Ninive. Slyšeli, co se má stát, ale činili pokání a Bůh odvrátil svůj hněv.

Především pro ty, kdo neznají Krista, jsou proroctví varováním. Ale mnohá proroctví jsou varováním i pro ty, kteří Krista znají. Proroctví je voláním k pokání, protože odhaluje Boží hněv kvůli hříchu.

Pro ty, kteří znají Krista je proroctví výzvou a motivací ke svatému životu a k aktivnímu čekání na Kristův druhý příchod:

- *1 Tes 4:16-18 Zazní povel, hlas archanděla a zvuk Boží polnice, sám Pán sestoupí z nebe, a ti, kdo zemřeli v Kristu, vstanou nejdříve; potom my živí, kteří se toho dočkáme, budeme spolu s nimi uchváćeni v oblacích vzhůru vstříc Pánu. A pak už navždy budeme s Pánem. Těmito slovy se vzájemně potěšujte.*

